

Warszawa 17.06.2019

Edukacyjny okrągły stół – wnioski końcowe

1. Zmiana strukturalna polskiej oświaty jest procesem zakończonym, od którego nie ma odwrotu.

Organizacyjnie została ona przeprowadzona bardzo sprawnie, za co należy się podziękowanie wszystkim jej uczestnikom: samorządom terytorialnym, kuratorom oświaty, dyrektorom szkół, ministrowi edukacji narodowej, rządowi i parlamentarzystom (za dobrą merytorycznie i skuteczną legislację).

2. Programy nauczania (podstawy programowe) są dobre i nie należy przy nich nadmiernie „majstrować”; tym bardziej, że ich sprawdzenie (weryfikacja) wymaga przeprowadzenia pełnego cyklu kształcenia w nowym systemie.

3. Korekty, na co zwracali uwagę liczni uczestnicy debaty, wymaga część podręczników; szczególnie w sytuacji, gdy większość nauczycieli traktuje je jako podstawowe, a często jedyne źródło przygotowania i przeprowadzenia lekcji. Ewentualnej weryfikacji i dalszego doskonalenia wymagają także inne materiały (pomoce) edukacyjne, służące nauczycielom i uczniom.

4. Autonomia nauczycieli w realizacji programów nauczania zagwarantowana w prawie oświatowym jest wystarczająca, ale wyzwaniem jest uświadomienie dyrektorom szkół i nauczycielom zakresu tej autonomii oraz wyposażenie ich w umiejętności korzystania z niej.

5. Konieczne jest wyraźne określenie pozycji dyrektora szkoły. Wydaje się, że wskazane byłoby zwiększenie jego uprawnień, jako menadżera, kierownika zakładu pracy i lidera lokalnego środowiska oświatowego, ale wymaga to:

a) innej formuły konkursu wyłaniającego kandydata na dyrektora szkoły (należy wzmocnić w nim rolę rodziców i okołoszkolnych organizacji obywatelskich, włączyć do komisji konkursowej przedstawicieli szkolnictwa wyższego i placówek doskonalenia nauczycieli oraz ograniczyć udział związków zawodowych),

b) wypracowania trybu oceny pracy dyrektora szkoły i zagwarantowania możliwości skrócenia jego kadencji przy dwukrotnej ocenie negatywnej. Ważnym elementem ww. oceny powinna być opinia rady rodziców i samorządu uczniowskiego.

6. Całkowitej zmiany wymaga system kształcenia nauczycieli. Kierunek wskazany w trakcie obrad okrągłego stołu, m.in. przez przedstawicieli Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, wydaje się słuszny.

7. Wynagrodzenie nauczycieli (ponadnormatywne) musi wynikać z oceny ich pracy, w której to ocenie bardzo ważna powinna być opinia rodziców, a także opinia uczniów, a decydująca opinia dyrektora szkoły (wybieranego i ocenianego zgodnie z zasadami zapisanymi w pkt. 5).

8. Zdecydowanie należy uporządkować, zgodnie z propozycjami Fundacji „Rodzice Szkole” i opiniami różnych środowisk rodzicielskich, sytuację rad rodziców Olbrzymim wyzwaniem jest przeprowadzenie (a właściwie stałe prowadzenie) działań mających na celu przygotowanie rodziców do roli współodpowiedzialnych za oświatę i szkoły ich dzieci

Uwaga: nie ma to nic wspólnego z różnego rodzaju kursami i pogadankami dotyczącymi np. porad psychologicznych i tzw. pedagogizacji rodziców.

9. Bardzo ważnym elementem dokonywanych zmian jest reforma szkolnictwa zawodowego (branżowego), promowaniu której powinien być poświęcony specjalny rządowy program informacyjno-promocyjny – PR.

Podsumowanie:

Proponowane rozwiązania nie wprowadzają zmian rewolucyjnych (bo te są niewskazane), ale ich wdrożenie wymaga:

a) dobrego oprzyrządowania prawnego i merytorycznego,

b) spokojnej, lecz jednocześnie bardzo konsekwentnej pracy:

- władz centralnych (MEN i podległych mu jednostek organizacyjnych, takich jak: IBE, ORE, ORPEG, Ośrodki Doskonalenia Nauczycieli),
- samorządów terytorialnych i podległych im placówek (takich jak: WCIES, MSCDN),
- uczelni wyższych (szczególnie odpowiedzialnych za kształcenie i doskonalenie nauczycieli).

Wojciech Starzyński

Prezes Zarządu Fundacji „Rodzice Szkole”
uczestnik obrad edukacyjnego okrągłego stołu

